

Provinciaal Fonds Nazorg Stortplaatsen Zeeland

Jaarstukken 2018

JAARREKENING 2018 NAZORGFONDS.DEFINITIEF

INHOUD

JAARVERSLAG	3
Noord- en Midden Zeeland (in het Sloegebied).....	3
Koegorspolder (bij Terneuzen).....	3
Nazorgfonds.....	4
PROGRAMMAVERANTWOORDING	4
Programma's.....	4
PARAGRAAF LOKALE HEFFINGEN.....	5
PARAGRAAF WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING	5
Risico van onvoldoende rendement op termijn en waardevastheid	5
Risico van onverwachte kostenstijgingen van de nazorg.....	5
Risico van falen van de aangebrachte voorzieningen	5
PARAGRAAF ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN.....	6
PARAGRAAF FINANCIERING	6
Uitgangspunten van financieel beleid.....	6
Actuele beleggingsmix	6
Actuele vermogensontwikkeling.....	6
PARAGRAAF BEDRIJFSVOERING	6
PARAGRAAF VERBONDEN PARTIJEN.....	6
JAARREKENING.....	7
Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	7
Balans per 31 december 2018	7
Waarderingsgrondslagen en toelichting op de balans.....	8
Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	12
Overzicht van de incidentele baten en lasten per programma.....	13
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves.....	13
Overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves.....	13

JAARREKENING 2018 NAZORGFONDS.DEFINITIEF

JAARVERSLAG

Op 1 april 1998 is in de Wet milieubeheer een regeling met betrekking tot de nazorg van operationele stortplaatsen in werking getreden. Dit wordt ook wel 'Leemtewet' genoemd en heeft betrekking op stortplaatsen die na 1 januari 1996 nog afval (hebben) ontvangen. Binnen Zeeland gaat het om twee stortplaatsen c.q. Leemtewetlocaties:

- Stortplaats Noord- en Midden-Zeeland bij Nieuwdorp
- Stortplaats Koegorspolder bij Terneuzen

Stortplaats Noord- en Midden-Zeeland is in beheer bij Indaver, tot juli 2015 een dochteronderneming van Delta en daarna overgedaan aan Katoen Natie. Stortplaats Koegorspolder is gesloten.

Op grond van de Leemtewet is de Provincie Zeeland organisatorisch, financieel en bestuurlijk verantwoordelijk voor de eeuwigdurende nazorg van gesloten stortplaatsen die binnen haar grondgebied vallen. Dit betekent dat de provincie vanaf het moment dat de stortplaats gesloten wordt verklaard, verantwoordelijk is voor de uitvoering van maatregelen die waarborgen dat de stortplaats geen nadelige gevolgen voor het milieu veroorzaakt dan wel, voor zover dat redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de grootst mogelijke bescherming bieden tegen die nadelige gevolgen.

De financiering van de nazorg vindt plaats uit de opbrengsten van de bij belastingverordening ingestelde heffing. De opbrengsten van de heffing en de daarop te behalen rendementen worden gestort in een nazorgfonds wat door GS wordt beheerd. De uitvoering van de werkzaamheden ten behoeve van de nazorg worden uit dit fonds gefinancierd.

NOORD- EN MIDDEN ZEELAND (IN HET SLOEGEBIED)

De Stortplaats Noord- en Midden-Zeeland is in fases aangelegd. De laatste fase dateert uit 2005. Per fase geldt de eis dat deze binnen 30 jaar na aanleggen van de onderafdichting dat deel van de stortplaats moet worden voorzien van een eindafdekking. Er wordt in ieder geval tot 2025 afval gestort. Mogelijk wordt er een verzoek tot extra stortcapaciteit ingediend en daarmee ook een verlenging van de exploitatietermijn aangevraagd. Begin 2019 is een projectgroep ingesteld, die start met het project Pre-nazorg Noord –en Midden Zeeland. De fase van actieve en eeuwigdurende nazorg voor de stortplaats Noord en Midden Zeeland zal naar verwachting niet voor 2027 aanvangen.

KOEGORSPOLDER (BIJ TERNEUZEN)

In 2017 is het proces om in de nazorgfase te komen afgerond. Het nazorgplan is met aanvullende voorwaarden vastgesteld door GS, evenals het doelvermogen dat is vastgesteld door GS en PS. In december 2017 heeft GS de beschikking op de sluitingsverklaring vastgesteld. Deze is in februari 2018 onherroepelijk geworden. Vanaf februari 2018 is de Provincie Zeeland verantwoordelijk voor de eeuwigdurende nazorg.

De ingestelde projectgroep nazorg gesloten stortplaats Koegorspolder zorgt voor de uitvoering van het nazorgplan. Concreet betekent dit dat contracten met leveranciers worden afgesloten die de werkzaamheden conform nazorgplan uit voeren. De projectgroep heeft ook als taak te bewaken dat de kosten binnen de raming blijven die het rekenmodel Rinas heeft berekend. In 2019 zal er verder onderhandeld worden om het eigendom van de Koegorspolder te verwerven. Planning is om dit voor de zomer van 2019 af te ronden.

De geraamde kosten zoals opgenomen in het nazorgplan en zijn gebaseerd op het Rinas rekenmodel waarbij wordt gerekend met standaardtarieven zoals vastgesteld door het IPO. Voor het uitvoeren van de werkzaamheden worden marktpartijen gevraagd om een aanbod te doen voor de uit te voeren werkzaamheden en op basis daarvan wordt een keuze gemaakt, waaruit de daadwerkelijke kosten voortvloeien. In een enkel geval, namelijk het groenonderhoud, zijn de kosten veel hoger dan geraamd. Door de droogte in de zomermaanden zijn in 2018 echter niet alle werkzaamheden conform het nazorgplan uitgevoerd (één maaibeurt in plaats van de geplande twee) waardoor de begroting op dit onderdeel uiteindelijk niet is overschreden.

JAARREKENING 2018 NAZORGFONDS.DEFINITIEF

NAZORGFONDS

Om voor de nazorg de benodigde financiële middelen aan te trekken, is een nazorgheffing ingesteld die wordt opgelegd aan de stortplaatseigenaar. De Wet milieubeheer verplicht de provincies een fonds op te richten voor het beheer van deze opbrengsten. De wetgever heeft hiervoor gekozen om de belastingplichtige de maximale zekerheid te bieden dat de heffingsopbrengsten uitsluitend voor de nazorg van stortplaatsen zullen worden aangewend. Het bedrag van de nazorgheffing wordt door Provinciale Staten zodanig vastgesteld, dat uit die opbrengst van de heffing en de daarover verkregen rentebaten en beleggingsopbrengsten de kosten kunnen worden gedekt, die gemoeid zijn met de nazorg. Op het moment van de sluiting van een stortplaats wordt de definitieve aanslag door de Provincie opgelegd. De Provincie Zeeland zal vanaf dat moment het onderhoud van de stortplaats eeuwigdurend ten laste brengen van dit fonds. Wanneer blijkt dat er binnen het fonds onvoldoende middelen zijn dan is de Provincie gehouden dit aan te vullen.

Het zogenaamde doelvermogen van het Nazorgfonds wordt berekend aan de hand van het door de stortplaatseigenaar ingediende nazorgplan en het IPO-rekenmodel RINAS¹. In dit model wordt een raming gemaakt van de verwachte onderhoudskosten nadat de sluiting van de stortplaats heeft plaats gevonden en de nazorg aanvangt. Deze onderhoudskosten worden rekenkundig contant gemaakt naar het jaar waarin de stortplaats sluit en de nazorg start. Het totaal van deze contant gemaakte onderhoudskosten wordt het doelvermogen genoemd. Door de Provincie wordt dit doelvermogen vervolgens opnieuw rekenkundig contant gemaakt naar het moment waarop de aanslag door de Provincie Zeeland wordt opgelegd. De exploitant dient deze netto-contante waarde te betalen. Het IPO-rekenmodel gaat uit van een beleggingsrendement van 5%. Het risico van een mogelijk afwijkend werkelijk rendement ligt bij de Provincie Zeeland.

PROGRAMMAVERANTWOORDING

PROGRAMMA'S

In de begroting van het Fonds Nazorg Stortplaatsen Provincie Zeeland zijn geen afzonderlijke programma's gedefinieerd waardoor alle middelen gerubriceerd worden onder de algemene dekkingsmiddelen. Zie volgende paragraaf.

¹ IPO = InterProvinciaal Overleg; RINAS = Rekenmodel IPO NAzorg Stortplaatsen

JAARREKENING 2018 NAZORGFONDS.DEFINITIEF

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

In dit deel van het jaarverslag worden de baten en lasten verantwoord die niet rechtstreeks aan programma's zijn te koppelen. Alle baten en lasten zijn ondergebracht onder het saldo van de financieringsfunctie.

Saldo van de financieringsfunctie

Omschrijving	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Rekening
Lasten	787.972	787.972	591.879
Baten	-787.972	-787.972	-591.935
Resultaat voor bestemming	-	-	-56
Toevoeging reserve	-	-	-
Ottrekking reserve	-	-	-
Resultaat na bestemming	-	-	-56

Toelichting

Voor de verdere toelichting en analyse zie pagina 13.

PARAGRAAF LOKALE HEFFINGEN

Deze paragraaf is niet van toepassing omdat er bij het Nazorgfonds geen sprake is van lokale heffingen.

PARAGRAAF WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEHEERSING

In deze paragraaf gaat het over de financiële risico's die het Fonds loopt met het Provinciaal Fonds Nazorg Stortplaatsen Zeeland en om het vermogen om deze op te vangen. Hiervoor berekent de Provincie jaarlijks zowel de totale omvang van de financiële risico's als de totale omvang van de risicobuffer. Conform het Reglement Fonds Stortplaatsen Provincie Zeeland komen eventuele tekorten in het fonds ten laste van de algemene middelen van de Provincie. Daarom wordt dit ook jaarlijks bij het opstellen van de provinciale begroting en jaarrekening meegenomen bij het berekenen van de risico's.

De volgende risico's worden onderkend:

RISICO VAN ONVOLDENDE RENDEMENT OP TERMIJN EN WAARDEVASTHEID

Een deel van het vermogen van het fonds is ondergebracht in een beleggingsproduct van de ASN Bank. Het rendementsrisico (<5%) dat hiermee gelopen wordt is overgenomen door de Provincie Zeeland. Het resterende deel van het vermogen is ondergebracht bij de Provincie Zeeland tegen een gegarandeerde rente van 5%.

Het risico van onvoldoende rendement op termijn is hierdoor uitgesloten.

RISICO VAN ONVERWACHT KOSTENSTIJGINGEN VAN DE NAZORG

De daadwerkelijke uitgaven kunnen beïnvloed worden door externe ontwikkelingen zoals: de inflatie, technische ontwikkelingen en een mogelijke wijziging van het landelijke en Europese milieubeleid op lange termijn. Dit risico kan leiden tot een onverwachte stijging van de kosten van de nazorg voor de Provincie Zeeland.

RISICO VAN FALEN VAN DE AANGEBRACHTE VOORZIENINGEN

Het kan voorkomen dat ondanks regulier onderhoud en monitoring onverwacht, voorzieningen niet of in onvoldoende mate functioneren, waardoor grondwaterverontreiniging en/of schade bij derden ontstaat. Alhoewel de financiële gevolgen bij optreden aanzienlijk kunnen zijn, wordt de kans hierop uiterst gering

JAARREKENING 2018 NAZORGFONDS.DEFINITIEF

geacht door de controle op de uitvoering door RUD Zeeland en de Provincie. Daarnaast is er het intensief monitorprogramma waarbij eventuele problemen snel gesignaleerd kunnen worden en handelend opgetreden wordt om erger te voorkomen.

PARAGRAAF ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN

Deze paragraaf is niet van toepassing omdat er geen kapitaalgoederen aanwezig zijn in het Nazorgfonds.

PARAGRAAF FINANCIERING

UITGANGSPUNTEN VAN FINANCIËEL BELEID

Voor het financieringsbeleid wordt de Wet financiering decentrale overheden (fido) gevolgd. Tevens is in de Statenvergadering van 28 juni 2002 het Reglement Fonds Stortplaatsen Provincie Zeeland vastgesteld.

De Wet FIDO biedt de mogelijkheid om maximaal 58% van de nazorgmiddelen te beleggen in aandelen.

De redenen van beleggen in aandelen zijn:

- Het lange termijnkarakter van de beleggingen; historisch gezien geven beleggingen in aandelen op de lange termijn een hoger rendement dan deposito's.
- Het ontbreken van een liquiditeitseis gedurende een lange termijn.
- De rendementseis van minimaal 5%, samenhangend met de hoogte van de nazorgheffing.

De Provincie Zeeland heeft voor het nazorgfonds gekozen om de beleggingsmix als volgt vast te stellen:

- Aandelen: maximaal 40%.
- Vastrentende waarden: minimaal 60%.

Tevens zijn de voorwaarden, gesteld in het Reglement Fonds Stortplaatsen Provincie Zeeland, bij het vaststellen van de beleggingsvormen, opgevolgd. Het minimaal beoogde rendement bedraagt 5%.

Bij de beleggingen wordt door de Provincie Zeeland aan het nazorgfonds de hoofdsom en een meerjarig rendement van 5% gegarandeerd.

ACTUELE BELEGGINGSMIX

Uit de balans kan afgelezen worden dat ongeveer 75% van het vermogen steeds ondergebracht is bij de Provincie Zeeland en daarmee vastrentend is. Er wordt dus ruimschoots voldaan aan bovenstaande normen.

ACTUELE VERMOGENSONTWIKKELING

De waarde van het aandelenfonds is in 2018 gedaald. De koers is namelijk gedaald van € 112,93 per 1-1-2018 naar € 100,26 per 31-12-2018. Dit betekent een daling van bijna 11,2 %. Inclusief dividendinkomsten is de waarde van de beleggingen afgenomen met 9,60 %.

Aan de bij de Provincie gestalde middelen van het nazorgfonds, de z.g. rekening-courantverhouding wordt jaarlijks door de Provincie 5% toegevoegd.

PARAGRAAF BEDRIJFSVOERING

Het Nazorgfonds gesloten stortplaatsen wordt beheerd door de Provincie Zeeland.

PARAGRAAF VERBONDEN PARTIJEN

Deze paragraaf is niet van toepassing omdat er geen verbonden partijen zijn.

JAARREKENING 2018 NAZORGFONDS.DEFINITIEF

JAARREKENING

HET OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN IN DE JAARREKENING

Omschrijving	Begroting 2018 voor wijziging			Begroting 2018 na wijziging			Realisatie 2018		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Totaal programma's	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Algemene dekkingsmiddelen:	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo van de financieringsfunctie	787.972	787.972	-	787.972	787.972	-	591.879	591.935	-56
Heffing voor de vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal saldo van baten en lasten	787.972	787.972	-	787.972	787.972	-	591.879	591.935	-56
Toevoegingen en ontrekkingen aan reserves	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Het gerealiseerde resultaat	787.972	787.972	-	787.972	787.972	-	591.879	591.935	-56

BALANS PER 31 DECEMBER 2018

Omschrijving	2018	2017
ACTIVA		
Financiële vaste activa		
Overige uitzettingen rentetypische looptijd > of gelijk 1 jaar	€ 2.657.290	€ 2.938.544
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < dan 1 jaar		
Overige vorderingen	€ 9.660.453 +	€ 8.900.217 +
Totaal Activa	€ 12.317.743	€ 11.838.761
PASSIVA		
Vaste Passiva		
Eigen Vermogen		
Reserves:		
Algemene reserve	€ 56	€ 0
Het gerealiseerde resultaat uit overzicht baten en lasten in de jaarrekening	€ -56	€ 56
Totaal eigen vermogen	€ 0	€ 56
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	€ 4.108.805	€ 4.020.669
Voorzieningen voor middelen van derden waarvoor de bestemming gebonden is	€ 8.208.938 +	€ 7.818.036 +
Totaal Activa	€ 12.317.743	€ 11.838.761

JAARREKENING 2018 NAZORGFONDS.DEFINITIEF

WAARDERINGSGRONDSLAGEN EN TOELICHTING OP DE BALANS

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

Voor de jaarlijks op te stellen begroting en de jaarstukken van dit nazorgfonds is aansluiting gezocht bij het Besluit Begrotingen Verantwoording gemeenten en provincies (BBV). Dit betekent onder andere dat de begroting, eventuele tussentijdse begrotingswijzigingen en de jaarrekening door Provinciale Staten (PS) vastgesteld worden.

De controlerend accountant van de Provincie Zeeland heeft over 2017 een afzonderlijke controleverklaring afgegeven bij de jaarrekening van het Provinciaal Fonds Nazorg Stortplaatsen Zeeland.

Waardering van passiva en activa alsmede de bepaling van het resultaat vinden in principe plaats op basis van historische kosten. Activa en passiva zijn opgenomen tegen nominale waarde. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben, onverschillig of zij tot inkomsten of uitgaven in dat jaar hebben geleid. Baten en lasten worden daarbij verantwoord tot hun brutobedrag. De waarderingsgrondslagen per balansonderdeel worden hieronder toegelicht.

Vaste Activa

Activa die bedoeld zijn om de uitoefening van de werkzaamheid van het Nazorgfonds duurzaam te dienen.

Financiële vaste activa

Het BBV kent de volgende soorten financiële vaste activa:

- Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen, gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen;
- Leningen aan openbare lichamen, woningbouwcorporaties, deelnemingen en overige verbonden partijen;
- Overige langlopende leningen
- Uiteenzettingen in 's Rijkschatkist met rente typische looptijd van één jaar of langer;
- Overige uitzettingen met een rent typische looptijd van één jaar of langer.

De post financiële post financiële vaste activa wordt onderscheiden in:

	Boekwaarde 31 december 2018	Boekwaarde 31 december 2017
Overige uitzettingen rentetypische tijd > of gelijk 1 jaar	€ 2.657.290	€ 2.938.544
Totaal financiële vaste activa	€ 2.657.290	€ 2.938.544

Overige uitzettingen rentetypische looptijd > of gelijk 1 jaar**ASN Aandelenfonds**

De ASN Bank is de grootste duurzame bank van Nederland en onderdeel van SNS REAAL. De ASN Bank heeft een vergunning van de Nederlandsche Bank (DNB) en de Autoriteit Financiële markten (AFM) en valt onder de Wet op het financieel toezicht (Wft).

Het aandelenfonds ASN wordt conform het BBV-artikel 63 lid 6 gewaardeerd tegen actuele waarde.

De waarde van het aandelenfonds is in 2018 gedaald. De koers is gedaald van € 112,93 per 1-1-2018 naar € 100,26 per 31-12-2018. Dit betekent een daling van bijna 11,2 %. Inclusief dividendinkomsten is de waarde van de beleggingen afgenomen met 9,60 %.

JAARREKENING 2018 NAZORGFONDS.DEFINITIEF

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

De post uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar wordt onderscheiden in:

	Boekwaarde 31 december 2018	Boekwaarde 31 december 2017
Overige vorderingen	€ 9.660.453	€ 8.900.217
Totaal uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	€ 9.660.453	€ 8.900.217

Overige vorderingen**Rekening Courant Provincie Zeeland**

Het nazorgfonds beschikt niet over een eigen liquide middelen positie. De meeste financiële transacties lopen via (bank)rekeningen van de Provincie Zeeland. Daarnaast beschikt het nazorgfonds over een eigen bankrekening bij de ASN bank. Per 31-12-2018 bedroeg het saldo van deze bankrekening € 792,08 en dit positiefsaldo is verwerkt in het totaalsaldo van € 2.657.290 "Overige uitzettingen rentetypische tijd > of gelijk 1 jaar". Van deze bankrekening worden de kosten voor het vermogensbeheer betaald. Per saldo staat er een vordering op de Provincie Zeeland open. Dit exacte bedrag komt ook in de jaarrekening van de Provincie Zeeland tot uiting. Vijf procent wordt berekend over het saldo van de rekening-courantverhouding per 1 januari van het betreffende jaar. De rekening-courantverhouding met de Provincie Zeeland wordt gewaardeerd tegen nominale waarde.

Vaste passiva

De vaste passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij bij het desbetreffend balanshoofd anders staat vermeld.

Eigen vermogen

Onder het eigen vermogen is de algemene reserve opgenomen. Voor de algemene reserve kan het Fondsbestuur nog een nadere bestemming bepalen. Bestemmingsreserves (waaronder dekkingsreserves) zijn reserves waaraan al een bestemming is gegeven. Op grond van het beleidsuitgangspunt dat de noodzaak van handhaving van de overige reserves jaarlijks wordt herzien zijn in 2018 geen zaken van belang.

Resultaat na bestemming

Het resultaat ad € -56 is een verschil tussen het berekende resultaat dat afgeroomd kon worden via de rekening-courant door de Provincie en het werkelijk gerealiseerde resultaat. In 2019 wordt dit via de rekening courant weer verrekend.

Voorzieningen

Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen (schulden) van het Nazorgfonds Provincie. Om die reden kunnen voorzieningen naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kenen. Voorzieningen worden in principe gewaardeerd op de contante waarde van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

Voorzieningen worden gevormd wegens:

- Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten.
- Op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten.

JAARREKENING 2018 NAZORGFONDS.DEFINITIEF

- Kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.
- Bijdragen (spaarcomponent) aan toekomstige vervangingsinvesteringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing wordt geheven.
- Middelen verkregen van derden, die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen verkregen van Europese en Nederlandse overheidslichamen met een specifiek bestedingsdoel, die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

De vorming van een voorziening, dan wel een dotatie aan een reeds bestaande voorziening, is als een last in het betreffende boekjaar verantwoord. Alle aanwendungen aan voorzieningen zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht en in het verslagjaar niet ten laste van de exploitatie verantwoord.

Rentetoevoegingen aan voorzieningen zijn niet toegestaan, tenzij de voorzieningen gewaardeerd zijn tegen netto contante waarde, zoals hier het geval is. De post voorzieningen wordt onderscheiden in:

	Boekwaarde 31 december 2018	Boekwaarde 31 december 2017
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's (voorziening Koegoerspolder)	€ 4.108.805	€ 4.020.669
Voorzieningen voor middelen van derden waarvoor de bestemming gebonden is (Voorziening N+M Zeeland)	€ 8.208.938	€ 7.818.036
Totaal voorzieningen	€ 12.317.743	€ 11.838.705

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de voorzieningen gedurende het jaar 2018:

Omschrijving	Saldo aan het begin van het jaar	Toevoegingen	Aanwendungen	Vrijval	Her-rubricering	Saldo
Voorziening belegde gelden Koegoerspolder	4.020.669	201.033	112.897	-	-	4.108.805
Totaal voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	4.020.669	201.033	112.897	-	-	4.108.805
Voorziening belegde gelden Koegoerspolder	-	-	-	-	-	-
Voorziening belegde gelden N+M Zeeland	7.818.036	390.902	-	-	-	8.208.938
Totaal voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	7.818.036	390.902	-	-	-	8.208.938
Totaal voorzieningen	11.838.705	591.935	112.897	-	-	12.317.743

Voorzieningen conform artikel 44.1a BBV

Voorziening verplichtingen en verliezen waar van de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs in te schatten.

Voorziening belegde gelden Koegoerspolder (risico provincie)

Op 13 juni 2017 is het nazorgplan van de voormalige stortplaats Koegoerspolder vastgesteld door Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten hebben in haar vergadering van 3 november 2017 het doelvermogen bepaald. Op basis hiervan is op 28 november 2017 de definitieve aanslag van € 4.020.669 opgelegd aan Stortplaats Koegoerspolder B.V. Een voorlopige aanslag was opgelegd van € 5.433.391 waardoor een bedrag van € 1.412.722 uit de voorziening is terugbetaald aan Koegoerspolder B.V.

De omvang van de voorziening is gebaseerd op de inzichten van november 2017 en de daarbij behorende inschatting van uitgangspunten, parameters en risico's. Uiteraard betreft dit een inschatting die omgeven is door onzekerheden, die periodiek wordt herzien en waarbij de omvang in de komende jaren zowel positief als negatief kan afwijken. Het bestuur is van mening dat op basis van de huidige informatie en inzichten de beste

JAARREKENING 2018 NAZORGFONDS.DEFINITIEF

schatting is gemaakt voor de omvang van de voorziening. Eventuele afwijkingen worden conform artikel 8 lid 2 van het "Reglement fonds stortplaatsen provincie Zeeland" verrekend met de provincie Zeeland.

De (beleggings)-risico's in relatie tot deze stortlocatie ligt hiermee bij de provincie. Om deze reden is de aard van de voorziening in 2017 conform het BBV gewijzigd in een voorziening voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is naar een voorziening voor verplichtingen, verliezen en risico's.

De herrubricering van deze voorziening in 2017 bestaat uit het eindsaldo van de voorziening Koegorspolder (risico vergunninghouders) ultimo 2017.

Voorzieningen conform artikel 44.2 BBV

Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming is gebonden

Voorziening belegde gelden Noord en Midden Zeeland (risico vergunningshouders) en de voorziening belegde gelden Koegorspolder (risico vergunninghouders)

De voorziening dient toereikend te zijn om de kosten van nazorg uit te dekken. Wanneer uit het actuele nazorgplan blijkt dat deze niet toereikend is dan zal deze voor kosten van de belastingplichtige worden verhoogd. Wanneer deze te hoog vastgesteld blijkt te zijn worden middelen gerestitueerd aan de belastingplichtige.

De in rekening gebrachte voorlopige aanslagen zijn gebaseerd op een tegen 5% rekenrente contant gemaakt doelvermogen. Hierdoor is de voorziening gewaardeerd op contante waarde.

Het eindsaldo van de voorziening belegde gelden Koegorspolder (risico vergunninghouders) is in 2017 overgebracht naar de voorziening belegde gelden Koegorspolder (risico provincie), zie voor de toelichting de bovenstaande paragraaf "voorzieningen conform artikel 44.1a BBV".

Aanvulling/ afroming tekort door Provincie Zeeland

Wanneer in enig jaar de beleggingsresultaten lager zijn dan de 5% dan wordt dit tekort door de provincie aangezuiverd. Wanneer de resultaten hoger uitvallen dan wordt dit surplus door de provincie afgeroomd of toegevoegd aan de reservepositie van het fonds.

JAARREKENING 2018 NAZORGFONDS.DEFINITIEF

TOELICHTING OP HET OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN IN DE JAARREKENING

Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening wordt vastgesteld met inachtneming van hetgeen omtrent de financiële positie op de balansdatum is gebleken tussen het moment van opmaken van de jaarstukken en het tijdstip van vaststelling daarvan, voor zover deze aanvullende informatie onontbeerlijk is voor het bedoelde inzicht.

Het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

Het resultaat van € -56 wordt in 2018 onttrokken aan de algemene reserve.

Algemene dekkingsmiddelen

Het overzicht van de algemene dekkingsmiddelen bestaat uit de onderstaande component:

- saldo van de financieringsfunctie

Saldo van de financieringsfunctie

Het saldo van de financieringsfunctie bestaat uit de ontvangen rentebaten over de uitzettingen, alsmede de betaalde rentelasten over de aangegane leningen en over de aangetrokken middelen in rekening-courant. Voornoemde baten en lasten laten zich als volgt specificeren

Omschrijving	Begroting 2018 voor			Begroting 2018 na wijziging			Realisatie 2018		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Algemene dekkingsmiddelen:									
Saldo van de financieringsfunctie									
samenhangend met activa	787.972		787.972	787.972		-	591.879		591.879
samenhangend met passiva		787.972	-787.972		787.972			591.935	-591.935
Totaal saldo van de financieringsfunctie	787.972	787.972	-	787.972	787.972	-	591.879	591.935	-56

Onderstaand worden de verschillen tussen de begroting en de realisatie toegelicht.

Toevoeging aan Voorziening Noord en Midden Zeeland en Koegorspolder

Per 1 januari telkens wordt het saldo van de voorzieningen verhoogd zodat deze gelijk zijn aan het tegen 5% contant gemaakte doelvermogen. In 2018 is een bedrag van € 591.935 gedoteerd aan de voorzieningen.

Rendement ASN Aandelenfonds

In de begroting wordt gerekend met een nettorendement, dus na aftrek van kosten, van vijf procent over de balanswaarde van het beleggingsproduct per 1 januari van het betreffende jaar.

De realisatie kan (sterk) afwijken van de begroting doordat beleggingen sterk kunnen fluctueren.

In onderstaande tabel worden de baten en de lasten van de beleggingen en de rekening-courantverhouding met de Provincie Zeeland nader gespecificeerd.

Omschrijving	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
Koersresultaat ASN Aandelenfonds	€ -337.247	€ 131.795	€ 256.157
Dividendopbrengsten	€ 65.050	€ 0	€ 55.035
Diverse kosten/opbrengsten ASN	€ 0	€ 0	€ -297
Aanzuivering door Provincie Zeeland	€ 419.066	€ 0	€ 0
Onderhoudskosten/accountantskosten	€ 0	€ 196.037	€ 0
Rente Rekening-courant	€ 445.010	€ 460.140	€ 499.425
Totale baten	€ 591.879	€ 787.972	€ 810.320

Het rendement van de beleggingen laat een negatief koersresultaat zien van € 337.247 ten opzichte van de begroting. Daarnaast zijn er nog dividendopbrengsten in realisatie opgenomen van € 65.050 inclusief de

JAARREKENING 2018 NAZORGFONDS.DEFINITIEF

teruggave van de betaalde dividendbelasting van € 9.757. De beheerskosten van het aandelenfonds die betaald worden van de ASN bankrekening ad € 300 zijn dit jaar als onttrekking geboekt van de voorziening belegde gelden Koegorspolder.

Rentevergoeding Rekening Courant Provincie Zeeland

Vijf procent wordt berekend over het saldo van de rekening-courantverhouding per 1 januari van het betreffende jaar. In de begroting zijn de baten opgenomen voor € 460.140 waar de realisatie € 445.010 is. Dit leidt tot een negatief resultaat van € 15.130.

Onttrekkingen aan voorzieningen

In de begroting was een onttrekking aan de voorziening van € 192.537 opgenomen ter dekking van de onderhoudskosten Kostengorspolder. De werkelijke lasten van € 112.897 inclusief accountantskosten zijn in 2018 ten laste gegaan van de voorziening belegde gelden Koegorspolder.

Accountantskosten

De accountantskosten zijn begroot op € 3.500. De werkelijke accountantkosten van € 10.000 zijn in 2018 ten laste gegaan van de voorziening belegde gelden Koegorspolder.

Afoming van het resultaat van het Nazorgfonds Stortplaatsen Zeeland

Het resultaat van het Nazorgfonds is aangezuiverd door de Provincie Zeeland. Dit resultaat is niet in de begroting opgenomen waardoor een positief verschil ontstaat van € 419.066.

Onttrekking voorziening stortplaatsen Noord- en Midden Zeeland en Koegorspolder

De daadwerkelijke nazorgkosten worden t.z.t. onttrokken aan de voorzieningen en worden rechtstreeks ten laste gebracht van de voorzieningen en komen niet uiting in het resultaat.

Onderhoudskosten

In de begroting waren de onderhoudskosten aan de Koegorspolder voorziening voor een bedrag van € 196.037 opgenomen dit is inclusief € 3.500 aan accountantskosten. Deze lasten hebben zich in 2018 niet voorgedaan waardoor een positief ontstaat van € 196.037

Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

In 2018 hebben er toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves plaatsgevonden.

In de onderstaande tabel wordt het analyseresultaat weergegeven:

OVERZICHT VAN DE INCIDENTELE BATEN EN LASTEN PER PROGRAMMA

Alle baten en lasten zijn structureel waardoor deze tabel niet van toepassing is.

TOEVOEGINGEN EN ONTTREKKINGEN AAN RESERVES

In 2018 hebben er toevoegingen en onttrekkingen aan reserves plaatsgevonden.

OVERZICHT VAN DE STRUCTURELE TOEVOEGINGEN EN ONTTREKKINGEN AAN DE RESERVES

Eigen vermogen	Saldo aan het begin van het jaar	Resultaat	Toevoegingen	Onttrekkingen	Verminderingen	Saldo
Algemene reserve	56	-	-	56	-	-
Totaal algemene reserve	56	-	-	56	-	-

JAARREKENING 2018 NAZORGFONDS.DEFINITIEF

WET NORMERING TOPINKOMENS (WNT) 2018

Conform het reglement, artikel 1.6 voor het Fonds Nazorg Stortplaatsen Provincie Zeeland zijn de gedeputeerde financiën en de gedeputeerde bodem van de Provincie Zeeland belast met het beheer van het fonds.

Naam top functionaris	Functie
J. de Bat	Gedeputeerde financiën
C.M.M. Schönknecht-Vermeulen	Gedeputeerde bodem

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur van Provinciaal Fonds Nazorg Stortplaatsen Zeeland

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van het Provinciaal Fonds Nazorg Stortplaatsen Zeeland te Middelburg gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2018 als van de activa en passiva van het Provinciaal Fonds Nazorg Stortplaatsen Zeeland op 31 december 2018 in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De jaarrekening bestaat uit:

- ▶ het overzicht van baten en lasten in 2018;
- ▶ de balans per 31 december 2018;
- ▶ de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2018 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van het Provinciaal Fonds Nazorg Stortplaatsen Zeeland zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2018 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 246.000. De materialiteit is gebaseerd op 2% van de totale activa. Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2018. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat. Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het Jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de financiële positie voldoende is om het Provinciaal Fonds Nazorg Gesloten Stortplaatsen Zeeland in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Provinciale Staten is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van het Provinciaal Fonds Nazorg Stortplaatsen Zeeland.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol WNT 2018, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidselzen. Onze controle bestond onder andere uit:

- ▶ het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- ▶ het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van het Provinciaal Fonds Nazorg Stortplaatsen Zeeland;
- ▶ het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- ▶ het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde afweging dat het Provinciaal Fonds Nazorg Stortplaatsen Zeeland in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of het Provinciaal Fonds Nazorg Stortplaatsen Zeeland haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat het Provinciaal Fonds Nazorg Stortplaatsen Zeeland de financiële risico's niet kan opvangen;
- ▶ het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- ▶ het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met Provinciale Staten onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Eindhoven, 16 april 2019

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. drs. M.H. de Hair RA